

oblast **Majetkoprávní vztahy a náhrada škody**
podoblast **Restituce**

Dobrý den,
níže Vám posílám dotaz naší klientky. Jedná se o restituci. Dle našeho názoru již nelze uplatňovat nárok na restituci. Další informace o možnosti získání těchto pozemů ještě nyní nemáme.
Děkuji za Vaše vyjádření.
R. Matyášková
Občanská poradna Opava

Dobrý den,
obracím se na Vás s velikou prosbou, se kterou se na mne obrátila má kamarádka, které bych ráda pomohla.

Byly dvě sestry: 1. byla bezdětná a univerzální dědičkou po svých předcích. Po její smrti veškerý její majetek zdělila - dle Rozhodnutí st. notářství v Bruntále její sestra v r. 1985. Tato dědička - babička mé kamarádky dávno zemřela a po ní zůstaly 3 děti. Tyto zjistily, že po mamce měly nárok na restituci - pozemek v pohraničí. O tento se zajímala i má kamarádka za svou babičku v r. 1994 - bylo jí sděleno, že je již pozdě uplatňovat tento nárok. **V r. 1996 bylo toto jednání opět neúspěšné pro nesplnění požadavku - tr. bydl. v zahraničí.**

Kamarádka však se dozvěděla, že je stále možnost získat tyto pozemky, protože stát zanedbal svou povinnost při návratu pozemků vyhledat všechny platné dědice.

Snad jsem to popsala dostatečně a porozuměli jste naší prosbě. Bylo by možné vyvrátit, nebo potvrdit tuto informaci? Kamarádka by Vám byla velmi vděčná.

Odesláno : st 10.8.2011 15:00

Vážená paní Matyášková,

Stav ve věcech restitucí se má následovně : když pominu dosud neuzavřenou otázku církevních restitucí, možnost žádat o navrácení zabaveného majetku byla upravena hlavně dvěma restitučními zákony z počátku 90. let. - zákonem o půdě a zákonem o mimosoudních rehabilitacích. Tyto zákony stanovily lhůty pro uplatnění restitučních nároků, přičemž většina z těchto lhůt uplynula do roku 1996, poslední z nich v roce 2001, a v současnosti již podle těchto zákonů nelze navrácení majetku požadovat. Existují nicméně dva specifické zákony, podle nichž lze i v současnosti žádat o restituci majetku nebo o odškodnění za něj, a to přijatý zákon č. 212/2009, který upravuje odškodnění českých občanů za nemovitý majetek, který zanechali na Podkarpatské Rusi při jejím postoupení Sovětskému svazu, a zejména zákon č. 212/2000 Sb. o zmírnění některých křivd způsobených holocaustem. V případě nemovitého majetku zanechaného na Podkarpatské Rusi uplyne lhůta 31.12.2012. V případě zákona o zmírnění některých křivd holocaustu žádná lhůta pro uplatnění restitučních nároků stanovena není.

Od procesu restituce jako takové, tedy od žádosti o navrácení majetku je nutno odlišit vydání již restituovaného majetku. Restituovaný majetek měl být vrácen do roku 1999, následně byla promlčecí lhůta pro přihlášení se o zabavený majetek prodloužena na 10 let. Tedy tato prodloužená lhůta skončila v roce 2009. Parlament jednal o jejím prodloužení o pět let a došlo k opětovnému prodloužení a aktuálně tedy budou restituční nároky promlčeny v roce 2014. Náklady na vrácení majetku (znalečné, identifikace **pozemků** a jejich výměra) byly hrazeny ze státního rozpočtu, ale je možné, že se poměry změnily.

Vážená paní Matyášková, přeji Vám klidný začátek nového pracovního týdne.

S úctou

JUDr. Karel Jareš
právník Asociace OP

A kdo může o tyto restituce žádat?

Podkarpatská Rus "V případě zákona upravujícího odškodnění za nemovitosti zanechané na Podkarpatské Rusi pouze občané České republiky, stejně jako tomu bylo v případech hlavních restitučních zákonů z 90. let. Jsme v zahraničním vysílání sledovaném krajany v cizině, takže může být zajímavé zmínit, že Výbor OSN pro lidská práva se opakovaně vyjádřil, že podmínka českého občanství je diskriminační a je v rozporu se závazky České republiky obsaženými v Paktu OSN o občanských a politických právech a vyzval český stát k jejímu odstranění. Výbor OSN však nemá žádné donucovací nástroje, aby svá stanoviska prosadil, a tak se jimi český stát neřídí. Tuto svou pozici stát opírá i dosavadní rozhodování Evropského soudu pro lidská práva, který podmínku občanství za diskriminační neshledává. Tento problém se dotýkal a dotýká hlavně krajanů, kteří emigrovali do Spojených států amerických a přijetím amerického občanství automaticky přišli o československé, aniž to většinou věděli. Takže jediným zákonem, který neváže restituční nároky na podmínku českého občanství, je zákon o zmírnění některých křivd způsobených holocaustem, na jehož základě se lze domáhat vrácení uměleckých děl, která jsou v současnosti ve vlastnictví českého státu. Ačkoliv by název mohl napovídat, že se zákon týká pouze židovského majetku, není tomu tak. Zákon totiž umožňuje navrátit umělecká díla, o něž původní vlastníci přišli za 2. světové války pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce. Pod pojmem uměleckého díla lze chápat nejen obrazy nebo sochy apod., ale existují i výklady, že uměleckým dílem může být i nemovitost, pokud má charakter architektonického díla (tj. pokud je postavená podle originálního tvůrčího projektu). Takže dopady toho zákona mohou být širší, než se na první pohled zdá."

Restituovaný majetek měl být vrácen do roku 1999, následně byla **promlčecí lhůta pro přihlášení se o zabavený majetek prodloužena na 10 let**. Tedy tato prodloužená lhůta skončila v roce 2009. Parlament jednal o jejím prodloužení o pět let a došlo k opětovnému prodloužení a **aktuálně tedy budou restituční nároky promlčeny v roce 2014**. **Náklady** na vrácení majetku (znalečné, identifikace **pozemků** a jejich výměra) byly **hrazeny ze státního rozpočtu**, ale je možné, že se **poměry změnily**.

